

ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ ΚΑΙ ΓΑΜΟΣ.

Οὐδείς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν καθ' ἐκάστην καὶ καταπληκτικῶς γενομένην ἐπαύξεισιν τῆς φυματιώσεως. Ἡ κοινοτέρα καὶ μᾶλλον διαδεδομένη μορφή αὐτῆς, ἡ φθίσις τῶν πνευμόνων, ἀριθμεῖ ἐν Γαλλίᾳ μόνον ὑπὲρ τὰς 150 χιλιάδας θυμάτων ἐτησίως καὶ εἶναι κατὰ ταῦτα μάλιστα πολλῶ φοβερωτέρα τῆς χολέρας καὶ ὅλων τῶν μiasματικῶν νόσων, συλλήβδην λαμβανόμενων. Καὶ δὲν περιορίζονται εἰς τοῦτο καὶ μόνον τ' ἀποτελέσματα τῆς φθοροποιῦ νόσου, καθόσον παρακολουθεῖται, κατὰ τὰς ἐπικρατούσας ιδέας, καὶ ὑπὸ τῆς, διὰ τῆς κληρονομικότητος, μεταδόσεως αὐτῆς. Ἐκ τούτου προβάλλεται τὸ ζήτημα: πῶς νὰ συμβιβάσωμεν τοὺς ἐκ τῆς φυματιώσεως κινδύνους πρὸς τὸ κατ' ἐξοχὴν κοινωνικὸν καθήκον τοῦ γάμου; οἱ φθισικοὶ δύνανται νὰ συνέρχωνται εἰς γάμου κοινωνίαν ἢ πρέπει νὰ καταδικάζωνται εἰς υποχρεωτικὴν ἀγαμίαν; Ὁ ἰατρὸς Léon Petit ἐπιλαμβανόμενος ἐπ' ἐσχάτων τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀποκλεισμός ἀπὸ τοῦ γάμου τῶν φθισικῶν εἶναι πράγμα σκληρὸν ἅμα καὶ ἀδικώτατον. Καὶ ὁ λόγος ἀπλούστατος· ἡ πολυθρύλητος αὕτη κληρονομικότης δὲν εἶναι καὶ ἐντελῶς ἀποδεδειγμένη· καὶ μὲν ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη τὴν διακηρύττει, καὶ πρὸ πολλοῦ μάλιστα, ἡ πεῖρα ὅμως τοῦ καθ' ἐκάστην βίου συχνάκις τὴν διαψεύδει φανερώτατα καὶ μᾶς ἀναγκάζει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ πιθανὸν μόνον καὶ ὄχι τὸ ἀναντιλέκτως βέβαιον αὐτῆς. Ἐπαγόμενος κατόπιν ὁ ἐν λόγῳ ἰατρὸς ἱκανὰ παραδείγματα πρὸς πίστωσιν τῆς γνώμης ταύτης ἐπιφέρει ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Ἐπεκτείνοντες κατὰ βούλησιν τὴν παράθεσιν ἀναλόγων παραδειγμάτων καταντῶμεν πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα· ἂν πραγματικῶς ὑφίσταται ὅπωςδήποτε ἡ κληρονομικότης τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐνεργεῖ ὅλως ἰδιοτρόπως καὶ ἀκαταλήπτως. Ἄλλως τε δὲν ὑπάρχει ἴσως οὐδεμία οἰκογένεια, ἂν ἀναδράμωμεν εἰς τὸ παρελθὸν αὐτῆς, ἣτις νὰ μὴ ἡρίμει μετὰ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τινα μὴ υποκύψαντα εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀσθeneiῶν, αἵτινες κοινῶς θεωροῦνται κληρονομικά, δηλ. εἰς παραφροσύνην, σκίρον ἢ φυματίωσιν. Καὶ ἂν θελήσῃ τις ν' ἀποκλείσῃ τοῦ γάμου τοὺς ὑπόπτους τῶν τοιούτων νοσημάτων, θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ καταργήσῃ αὐτὸν τὸν γάμον.

«Ὅμως, ἂν ἀρνηθῶμεν τὴν κληρονομικότητα τῆς φυματιώσεως, πρέπει οὐχ ἥττον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὑπὸ γονέων προσβεβλημένων ἐξ αὐτῆς μεταδίδεται εἰς τὰ τέκνα ποιὰ τις προδιάθεσις πρὸς τὰς τοιαύτας ἀσθενείας· ἀλλὰ βεβαίως ἄβυσσος ὀλόκληρος χωρίζει τὴν ἀσθενεῖαν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ἀπὸ τὴν ἀπλὴν προδιάθεσιν. Ἡ κληρονομικότης θὰ ἦτο μοιραῖον καὶ ἀναπόφευκτον κακόν, ἐνῶ εἶναι εὐκολον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ καταπολεμηθῇ ἢ προδιάθεσις διὰ καλῶς νοουμένης καὶ ἐφαρμοζομένης ὑγιεινῆς· ἀλλὰ ὁ κίνδυνος τῆς φθίσεως ἐγκυαίνεται κυρίως εἰς τὴν κολλητικότητα αὐτῆς. » Ἡ κολλητικότης αὕτη τῆς φθίσεως ἀποδειχθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ γάλλου ἱατροῦ Villemin (1865) διεπιστώθη διὰ σειρᾶς ὅλης μεταγενεστέρων παρατηρήσεων, μέχρις οὗ 18 ἔτη βραδύτερον ἀνεκαλύφθη καὶ ἡ ἀφορμὴ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Κώχ, τὸ γνωστὸν δηλ. μικροβίον ἢ bacillus· τὸ παράδοξον δ' εἶναι ὅτι ἄγριοι λαοί, ἐξ ἐνστίκτου, προηγέθησαν τῆς ἐπιστήμης εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην· διότι οἱ Τοπάζαι Ἰνδοί, κατὰ τὸν Crevaux, ἀποφεύγουσιν, ὡς πανώλην, τοὺς ξένους οἵτινες βήχουσιν, καὶ ἀπέχουσι μάλι-

στα νὰ ἐγγίξωσι τὰ πράγματα τὰ ὅποια μετεχειρίζονται. Ὅπως δὴ ποτε ἕνεκα τῆς βραδείας πορείας τῆς νόσου καὶ τῆς δυσκόλου αὐτῆς διαγνώσεως κατὰ τὰ πρῶτα στάδιά της, εἶναι δυσκολώτατον ν' ἀποδειχθῇ τὸ πρᾶγμα· καὶ ὁ μόνος μέχρι τοῦδε βέβαιος θεωρούμενος τρόπος τῆς μεταδόσεως τῆς φυματιώσεως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ διὰ τῆς στενῆς ἐπαφῆς καὶ τῆς διαρκοῦς συμβιώσεως· καὶ αὕτη δὲ γίνεται οὐχὶ ἄλλως πως (οὔτε δὴλ. διὰ γειτνιάσεως μόνος τῶν φθισικῶν, οὔτε διὰ τῶν ἰδρώτων των, οὔτε διὰ τῆς ἐκπνοῆς αὐτῶν) ἀλλὰ... διὰ τῶν πτυέλων των... ἀλλὰ καὶ ὁ μόνος οὗτος πρᾶγματικὸς ἐχθρὸς καταπολεμεῖται διὰ τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς ἀντισηψίας καὶ τῆς καθαριότητος μέσων.

Τῶν μέσων τούτων τὰ στοιχειωδέστερα εἶναι ἡ χρῆσις αἰθούσης εὐρείας καὶ καλῶς ἀεριζομένης, μετὰ τοίχων γυμνῶν καὶ ἄνευ οὐθενὸς τάπητος (ἐν τοῖς ὅποιοις συνήθως ἐμφωλευοῦσι κατ' ἀναριθμήτους λεγεῶνας τὰ μικρόβια, τὸ πάτωμα τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἶναι πυκνῶς βερνικωμένον ὅπως ἐμφράσσηται καὶ ὁ ἐλάχιστος τοῦ ξύλου πύρος. Διὰ τοιούτου πατώματος, πλυνομένου παρ' ἡμέραν δι' ἀντισηπτικῆς διαλύσεως ἐπιτυγχάνεται τὸ ἀκρότατον ὄριον τῆς καθαριότητος. Ἐκτὸς τούτων δέον τὰ παράθυρα νὰ μένωσιν ἀνοικτὰ καὶ κατὰ τὰς ψυχροτέρας ἔτι ἡμέρας, νὰ γίνηται ἀλλαγὴ τοῦ δωματίου τοῦλάχιστον κατὰ δεκαπενθημερίαν καὶ χρῆσις πτυελοδοχείων εὐκόλως ἀποκαθαιρομένων καὶ περιεχόντων ἀντισηπτικὴν τινα διάλυσιν.

Διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων τούτων ἀπαλλάττονται οἱ ἀσθενεῖς τῆς ἀνάγκης νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰς πύλεις τὰς μεσημβρινάς, διὰ τῶν πολυτελῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν τῶν ὁποίων τὰ παχέα ἐπιστρώματα τῶν τοίχων περιέχουσιν θιγαυροὺς μικροβίων ἐκ τῶν ἀσθενῶν τοὺς ὁποίους διαδοχικῶς πρὶν μετεκώμισαν, καὶ νὰ κοιμῶνται εἰς ξενοδοχεῖα ἅτινα ἐπίσης διατηροῦσι πλουσίας τὰς ἀναμνήσεις τῶν ἀσθενῶν εἴτινες προκατέκλιναν.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ φθίσις καὶ ἐν γένει ἡ φυματίωσις δὲν εἶναι κληρονομικὴ, ἀλλὰ μόνον κολλητικὴ εἶναι σκληρὸν καὶ ἀνωφελὲς συγχρόνως νὰ παρεμβάλλει τις προσκόμματα εἰς τὸν γάμον ἀνθρώπων, ὑγείων μὲν καθ' ἑαυτοὺς ἀλλ' ἐχόντων τὸ δυστύχημα νὰ ὑπόκειται ὑπὸ τήν... πρόληψιν τῆς κληρονομικότητος.

* Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ὁ ὑποψήφιος γάμου εἶναι ὁ ἴδιος φθισικὸς. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν κινδύνων τῆς κολλητικότητος δέον ν' ἀποτρέπωνται οἱ τοιοῦτοι γάμοι, μάλιστα — καλὸν θὰ ᾔτο — καὶ διὰ νόμου ν' ἀπαγορεύωνται.

*
* *

ΣΑΠΟΥΝΟΦΟΥΣΚΑΙΣ

(ἐντύπωσις ἐξ ἐλασιγραφίας).

Ἐν ᾧ ὁ ἀδελφάκος της — ἓνα τρελλὸ χαριτωμένο διαβολάκι — σκαρφαλωμένο στὸ διπλανὸ παραθύρι, παίξει μὲ φούσκαις 'ποῦ κάνει μ' ἓνα καλάμι τὸ ὅποϊον βουτᾷ σὲ παχειὰ σαπουνάδα, αὐτὴ, 'ποῦ μόλις βγῆκε ἀπ' τὸ λουτρό, μὲ μόνον τὸ λεπτότατο ἀπὸ ὠμὸ μετὰξι ποκαμισάκι της — σχεδὸν γυμνὴ 'πὲς ἀκόμα, — ἔξαπλωμένη σ' ἓνα πλατὺ κόκκινο μεντέρι, κρατεῖ ἓνα ζαρίφικο καθρεφτάκι τοῦ χειριοῦ καὶ δὲ χορταίνει κυτᾶζοντας μέσα τὸ σπαρταριστὸ κορμί της, τὸ γιομάτο ἡδυπάθεια προσωπάκι της.